

skému státu o vyřízení odporu proti přikázání dávky z majetku z nejvyššího podání odmítnuta pro nepřípustnost pořadu práva, vyslovil Nejvyšší soud, že odkázáním odporu na pořad práva v rozvrhovém usnesení nebyla banka vázána, by, pokud se odpor týkal výše požadované dávky, o níž rozhodovati přísluší jediné finančním orgánům, nenastoupila k vyřízení odporu správnou cestu pořadu správního. Rekursní soud ve svém usnesení toto rozhodnutí sice uvádí, ale nevyvodil z něho správný důsledek pro otázku, zda zakročení banky u finančních orgánů teprve dne 16. listopadu 1927 jest včasné, nanejvýš pokud jest mu přiznati účinky v příčině provedení rozvrhového usnesení stanovené v § 231 ex. ř. Rekursní soud přes ono rozhodnutí má za to, že jednoměsíční lhůtu (§ 231 ex. ř.) k zahájení řízení o odporu u příslušného úřadu jest počítati nikoli od pravomoci rozvrhového usnesení, nýbrž od té doby, kdy mylné odkázání odporu na pořad práva v rozvrhovém usnesení nahrazeno bylo správným poukazem zakročiti o vyřízení odporu u finančních orgánů, tedy od doručení usnesení ze dne 8. listopadu 1927. Následkem toho pokládá rekursní soud zahájení řízení o odporu u finančních úřadů dne 16. listopadu 1927 za včasné v stanovené jednoměsíční lhůtě a přiznal mu účinek stavící provedení rozvrhového usnesení (§ 231 ex. ř.). Podle uvedeného rozhodnutí Nejvyššího soudu nevázalo však odkázání odporu na pořad práva odpor vznesší banku a nebylo jí na překážku, by nezakročila o vyřízení svého odporu u příslušných finančních orgánů a z toho plyne, že nezahájila řízení o odporu včas, ve lhůtě stanovené podle § 231 ex. ř. v rozvrhovém usnesení, zakročivši o vyřízení odporu u finančních úřadů teprve dne 16. listopadu 1927. Proto nelze přiznati zakročení tomu účinek podle § 231 ex. ř. a zakročení to není na závalu provedení rozvrhového usnesení.

Útraty dovolacího rekursu nebyly přičteny, ježto jde o rozvrhové řízení, v němž použití § 41 pokud se týče § 50 c. ř. s. nemá místa (judikát čís. 201, sb. GlUn. ř. 6281, sb. n. s. čís. 3386, 3702, 5367).

Čís. 7698.

Ochrana nájemců (zákon ze dne 26. března 1925, čís. 48 sb. z. a n.).

Přestavba, přístavba nebo nástavba nevylučují použití zákona o ochraně nájemníků již samy o sobě, nýbrž jen tenkrát, týkají-li se bytů, které tu jsou. Stavbou jsou vyloučeny ze zákona o ochraně nájemníků jen ty byty, které byly přestavěny, nastavěny aneb přístavěny.

Přestavbou jest též úprava budovy, jež se provádí pro sešlost stávby, u níž zdi bytu pro nebezpečí sesutí byly strženy, podezděny a nově vystavěny, jelikož bez provedení těchto prací byl byt neobyvatelným.

Soud má si při rozhodování povšimnouti všeho, co vyšlo na jevo za ústního líčení, tedy i takových okolností, o nichž zvěděl pouze z průvodních spisů aneb ze seznání některého svědka.

(Rozh. ze dne 14. ledna 1928, Rv I 1998/27.)

K námitkám žalovaného ponechal procesní soud první stoličie výpověď z bytu v platnosti. Odvolací soud prohlásil výpověď za bezúčinnou.

Nejvyšší soud zrušil napadený rozsudek a vrátil věc odvolacímu soudu, by ji znovu projednal a rozhodl.

D ů v o d y:

Žalobkyně odvolává se na ustanovení § 31 (1) čís. 1 zákona o ochraně nájemníků ze dne 26. března 1925, čís. 48 sb. z. a n. a to na případ první zmíněného ustanovení, podle něhož z ochrany nájemníků jsou vyňaty domy, jakož i přestavby, přístavby a nástavby domů, pro něž bylo uděleno úřední povolení stavební po 27. lednu 1917, neboť dalšího ustanovení tohoto místa zákona nelze použití na tento případ již proto, že stavba byla provedena již v roce 1921, tedy před 1. květnem 1924. Rozhodnou pro spor je podle toho okolnost, zda tu jde o přestavbu ve smyslu zákona čili nic. Zákon o ochraně nájemníků nemá bližšího ustanovení o tom, co se přestavbou rozumí. Nicméně lze tento pojem se zřetelem na § 6 obč. zák. vysvětliti jen ze zákona o ochraně nájemníků, jelikož by výkladem těchto pojmů podle stavebních řádů v různých jednotlivých obvodech byl jednotný výklad vyloučen. Jelikož zákon o ochraně nájemníků upravuje jen poměry nájemníků k bytům a má za účel chrániti nájemníky, nelze ani ustanovení § 31 tohoto zákona vyjmouti z rámce těchto poměrů a z této péče. Z toho však jednak plyne, že přestavba, přístavba nebo nástavba nevylučují použití zákona o ochraně nájemníků již samy o sobě, nýbrž jen tenkrát, týkají-li se bytů, které tu jsou, jednak že stavbou jen ty byty jsou vyloučeny ze zákona o ochraně nájemníků, které byly přestavěny, nastavěny aneb přístavěny. Že tento výklad jest správným, potvrzuje úvaha, že výjimečné ustanovení § 31 (1) čís. 1 zákona o ochr. nájemníků má za účel poskytnouti určitou premii jen tomu, kdo vynaložením značných nákladů počet obytných místností zvětšuje a tím čelí bytové nouzi, nikoliv však také tomu, kdo staví, aniž zvýšil nebo podstatně změnil místnosti, sloužící účelům obytným, kdo po případě jen obnovuje svou budovu bez zvláštních konstruktivních změn. Podle toho bylo by za přestavbu ve smyslu § 31 (1) čís. 1 zákona o ochraně nájemníků považovati též onu úpravu stavby, která se provádí pro sešlost stavby, u níž zdi bytu pro nebezpečí sesutí byly strženy, podezděny a nově vystavěny, jelikož bez provedení těchto prací byl by byt neobyvatelný, leda že by se strana spokojila s možností, že se dům s bytem sřítí. Taková obyvatelnost však nemůže přijíti v úvahu. Žalobkyně tvrdila v žalobě, že obytný dům byl na základě stavebního schválení starostenského úřadu úplně přestavěn, a vedla o způsobu stavby důkaz svědky. Žalovaný to popřel a na důkaz toho, že šlo jen o stavební opravy, jež se jeho bytu nedotýkaly, odvolal se na stavební spisy, jakož i na svědky a znalce. První soud zjistil průvodním řízením a ze stavebních spisů, tedy i z protokolu purkmistrovského úřadu sepsaného při ko-

misionelním šetření dne 18. ledna 1921, v němž se zdůrazňuje, že stavební stav domu hrozí stálým nebezpečím a že důkladná oprava v zájmu bezpečnosti obyvatelů domu je příkazem nutnosti, jakož i z výpovědí svědků, že dřívější majitel domu pro chatrnost domu požádal o udělení povolení k přestavbě domu, že mu povolení k přestavbě bylo dne 27. ledna 1921 uděleno, a že přestavba záležela v tom, že průčelí a postranní stěny bytu žalovaného byly strženy pro nebezpečí sesutí, betonem podezděny a znovu vystavěny. Že se dále staly změny a obnovy u příslušenství bytu žalovaného a že podkroví, jež dříve nebylo vystavěno, bylo vybudováno o dvou komorách. Odvolací soud, naprosto nedbaje ustanovení § 414 c. ř. s., projevil názor, že nesmí si býti povšimnuto okolností, týkajících se stavby, jichž žalobkyně výslovně neuvedla, jež však za průvodního řízení vyšly na jevo, tedy zjištění, že stavba byla podniknuta pro chatrnost budovy a průčelí a postranní stěny bytu žalovaného strženy pro nebezpečí sesutí, že byly betonem podezděny a znova vystavěny. Tento názor jest však pochybený. Soud má si naopak při rozhodování povšimnouti všeho, co za ústního přelíčení vyšlo najevo, tedy i takových okolností, o nichž zvěděl pouze z průvodních spisů nebo ze seznání některého svědka (srov. poznámky min. spr. k § 414 c. ř. s. a rozhodnutí čís. sb. n. s. 151). Odvolací soud nesměl tedy z formálního důvodu jím uvedeného přehlédnouti výsledek průvodního řízení a zjištění na něm založená, nesměl tedy své rozhodnutí opírat pouze o ona zjištění, jež odpovídala výslovným udáním žalobkyně, nýbrž měl — byl-li toho názoru, že údaje žalobkyně o rozhodných skutečnostech jsou neúplné, podle předpisu § 182 c. ř. s. působiti k tomu, aby skutkový podklad byl podle pravdy zjištěn. Odvolací soud se však v důsledku svého mylného pojetí, týkajícího se použití zjištění prvního soudu, nevyslovil o tom, zda nechal tato zjištění jen z uvedeného formálního důvodu nepovšimnutými, jinak je však uznává za bezvadná, a zda považuje tato zjištění, pokud by byla položena rozhodnutí za základ, za dostatečná.

Čís. 7699.

Věřitel jest ve smyslu poslední věty § 1364 obč. zák. zodpověden i rukojmímu a plátcí.

(Rozh. ze dne 17. ledna 1928, R I 895/27.)

Žalobce domáhal se na žalovaném rukojmím a plátcí zaplacení pohledávky. Žalovaný namítl započtením pohledávku na náhradu škody, ježto se žalobce nedomáhal včas zaplacení na hlavním dlužníku, na jehož jmění byl mezi tím vyhlášen úpadek, čímž byl žalovaný připraven o postižní nárok proti hlavnímu dlužníku. Procesní soud prvního stádia vyhověl žalobě a neuznal, že jest po právu vzájemná pohledávka namítaná započtením. Odvolací soud zrušil napadený roz-